Czwartek, 2 sierpnia 2018

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA DLA MAŁOPOLSKI

Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął jednogłośnie 23 stycznia 2017 roku uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Jest to pierwsza regulacja w Polsce, która na poziomie całego województwa wprowadza standardy emisji dla kotłów i kominków dopuszczonych do użytkowania oraz eliminuje spalanie paliw złej jakości.

Uchwała zakłada stopniowe wdrażanie przepisów, które w pierwszej kolejności ograniczą powstawanie nowych źródeł emisji, a w perspektywie do roku 2023 wyeliminowane zostaną wszystkie kotły nie spełniające norm emisji.

Od 1 lipca 2017 roku zakazane zostanie spalanie mułów i flotów węglowych, a więc węgla o uziarnieniu poniżej 3mm. Nie będzie również dopuszczone spalanie paliw, które zawierają więcej niż 15% tej drobnej frakcji węgla, co uniemożliwi stosowanie dodatków mułów i flotów węglowych do grubszych frakcji węgla. Uchwała zabrania również spalania drewna i innej biomasy o wilgotności powyżej 20%. W praktyce osiągnięcie wskazanej wilgotności drewna możliwe jest poprzez jego sezonowanie co najmniej 2 lata.

Wszystkie kotły, kominki, piece czy piece typu „koza", których eksploatacja rozpocznie się po 1 lipca 2017 roku będą musiały spełnić wymagania ekoprojektu w zakresie efektywności energetycznej i norm emisji. Przepis ten dotyczy zarówno nowo powstających budynków, jak również instalowania nowych urządzeń grzewczych w ramach wymiany w istniejących budynkach np. po awarii lub zużyciu starego kotła lub kominka.

Od 1 stycznia 2023 roku uchwała zakazuje stosowania wszystkich istniejących kotłów nie spełniających norm emisji. W przypadku kotłów, które spełniają wymagania klasy 3 lub klasy 4 termin zakazu ich stosowania został przesunięty na 1 stycznia 2027 roku. Oznacza to, że w ciągu najbliższych 6 lat (w przypadku kotłów klasy 3 lub 4 – w ciągu 10 lat) obecnie stosowane kotły muszą być zastąpione kotłami spełniającymi wymagania ekoprojektu w zakresie efektywności energetycznej i emisji. Kotły klasy 5, których eksploatacja rozpocznie się do 30 czerwca 2017 roku będą mogły być stosowane bez ograniczeń czasowych.

Od 1 stycznia 2023 roku dopuszczone będzie stosowanie jedynie ogrzewaczy pomieszczeń (kominków i piecy), które spełniają wymagania ekoprojektu albo ich sprawność cieplna wynosi co najmniej 80%. Wystarczające jest spełnienie jednego z tych warunków. W przypadku kominka lub pieca, który nie spełnia tych wymagań, dopuszczone jest zastosowanie urządzenia redukującego emisję pyłu np. elektrofiltra, który obniży emisję pyłu do poziomu określonego w przepisach ekoprojektu.

Uchwała nie wprowadza dodatkowych kompetencji dla organów kontrolnych, gdyż wynikają

one z już obowiązujących przepisów Prawa ochrony środowiska, ustawy o Policji i innych ustaw. Kontrole przestrzegania wymagań uchwały mogą być prowadzone przez straż miejską i gminną, upoważnionych pracowników gmin, policję i inne organy (powiatowy inspektorat nadzoru budowlanego, wojewódzki inspektorat ochrony środowiska), a w przypadku naruszenia przepisów uchwały, mieszkaniec może być ukarany mandatem do 500 zł lub grzywną do 5 000 zł.

Czym różnią się kotły spełniające wymagania ekoprojektu od kotłów 5 klasy?

W obu przypadkach maksymalna emisja pyłu z kotła przy jego pracy pełną mocą nie może być wyższa niż 40 mg/m^3. Natomiast kotły zgodne z ekoprojektem gwarantują dotrzymanie tej samej emisji także w trakcie pracy przy niższym obciążeniu kotła. To ważne, gdyż kocioł rzadko pracuje na pełnej mocy, a przy niższym obciążeniu warunki spalania są gorsze, co powoduje wyższą emisję pyłu. Wymagania ekoprojektu ograniczają również emisję toksycznych tlenków azotu z kotła. Ważny jest fakt, że wymagania ekoprojektu zostały wprowadzone jednolicie dla całej Unii Europejskiej i od 2020 roku obejmą wszystkie kotły dopuszczone do sprzedaży na obszarze UE. Natomiast norma PN-EN 303-5:2012, która określa wymagania dla kotłów 3, 4 i 5 klasy jest normą dobrowolną, którą stosują tylko niektórzy producenci kotłów.

Co to są muły i floty węglowe?

Muły jak i floty węglowe powstają w procesie uszlachetniania węgla kamiennego poprzez oddzielanie skały płonnej i innych zanieczyszczeń od wydobywanego węgla. W efekcie powstaje węgiel o polepszonych parametrach oraz wodna zawiesina skały płonnej i drobinek węgla o wielkości około 1 mm (w uchwale przyjęto wartość graniczną do 3 mm). Z tej zawiesiny metodą flotacji pozyskuje się koncentrat o większej zawartości węgla – flot węglowy a z pozostałości po częściowym odparowaniu wody powstaje muł węglowy. Spalanie zarówno mułu jak i flotu węglowego powoduje dużą emisję zanieczyszczeń, zwłaszcza pyłu, gdyż są to bardzo drobne cząstki, a kotły domowe nie są przystosowane do ich spalania. Poza tym mają dużą zawartość wody, co znacznie pogarsza warunki spalania, a tym samym zwiększa emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Kontrola przestrzegania wprowadzanych ograniczeń

Uchwała dotyczy stosowania paliw i instalacji grzewczych, nie będzie ograniczać handlu kotłami, kominkami czy węglem lub drewnem, gdyż sejmik województwa nie ma kompetencji do wprowadzania przepisów w tym zakresie. Odpowiednie uregulowania powinny powstać na poziomie krajowym.

Kontrola przestrzegania wymagań uchwały będzie prowadzona przez uprawnione służby (straż miejską i gminną, upoważnionych pracowników gmin, policję) na podstawie udostępnianych przez użytkowników dokumentów – np. dokumentacji technicznej, instrukcji użytkowania, wyników badań, certyfikatów, które będą potwierdzać spełnienie wymaganych

poziomów sprawności i emisji. Jeśli użytkownik nie będzie posiadał takich dokumentów, będzie domniemane, że instalacja nie spełnia wymagań uchwały. W przypadku naruszenia przepisów uchwały, mieszkaniec może być ukarany mandatem do 500zł lub grzywną do 5 000 zł.